

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО ПОРТАЛУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО МАГІСТРА-ПЕДАГОГА

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку суспільства відбувається процес швидкого зростання обсягу знань, що використовуються фахівцем у своїй професійній діяльності. Нині суспільство інтенсивно використовує інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), що постійно вдосконалюються. Відповідно до цього виникає потреба в підготовці майбутніх фахівців, які мали б змогу на основі одержаних знань самостійно вдосконалювати свої знання та вміння, здобувати нові. Лише ті випускники вищих навчальних закладів (ВНЗ), які зможуть самостійно працювати з інформацією та здобувати знання, володітимуть ІКТ, будуть підготовленими до життя в ХХІ столітті. Володіння ІКТ в умовах інформатизації освіти є однією з основних вимог професійної підготовки майбутніх педагогів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблемі використання ІКТ у професійній підготовці майбутніх педагогів присвячені дослідження В. Бикова, М. Жалдака, В. Заболотного, Н. Морзе, Є. Полат, І. Роберт, О. Сліванівського, О. Спіріна, І. Трайнева, А. Хуторського та ін. Проведені вченими дослідження свідчать, що використання ІКТ у начальному процесі ВНЗ сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх педагогів, розвитку та становленню їхньої професійної компетентності. Особливе місце тут посідає підготовка магістрів, які повинні мати високий рівень підготовки, володіти вміннями поглиблення компетенцій інноваційного характеру, що базуються на постійному зростанні їхнього самостійного одержання, обробки та узагальнення необхідних знань, умінь та навичок.

Постановка завдання. Обґрунтування використання ІКТ у процесі підготовки магістрів – майбутніх учителів на основі застосування в навчальному процесі інформаційно-освітнього порталу.

Виклад основного матеріалу. Впровадження ІКТ у навчальний процес педагогічних ВНЗ набуло особливої значущості у зв'язку з останніми документами та програмами, які прийняті нині в Україні. Наприклад, галузева програма «Сто відсотків» передбачає володіння ІКТ усіма педагогами України.

Ураховуючи той факт, що магістерська програма підготовки має метою науково-дослідну підготовку, проблема використання ІКТ та формування інформаційно-комунікаційної компетентності має суттєве значення.

Розвиток ІКТ, сучасних засобів і пристроїв, комп'ютерної техніки, локальних і корпоративних мереж, а також всесвітньої мережі Інтернет сприяє їх впровадженню в навчально-виховний процес.

Виходячи з цього, у Вінницькому державному педагогічному університеті (ВДПУ) імені Михайла Коцюбинського навчанням вмінням використовувати ІКТ здійснюється поступово та неперервно. Студентам викладаються такі дисципліни:

- для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»: «Основи роботи з персональним комп'ютером»; «Мультимедійні засоби навчання»;
- для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»: «Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі»; «Методика застосування комп'ютерної техніки для викладання загальноосвітніх дисциплін»;
- для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»: «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях».

Зміст усіх вищезазначених дисциплін розміщено на сторінках інформаційно-освітнього порталу кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті в розділі «Електронні навчально-методичні комплекси» (ЕНМК).

Електронний навчально-методичний комплекс – дидактична система, в якій з метою створення умов для педагогічної активності, інформаційної взаємодії між викладачами та студентами інтегруються прикладні програмні продукти, бази даних, а також інші дидактичні засоби і методичні матеріали, що забезпечують та підтримують навчальний процес [2, с. 55].

ЕНМК має таку структуру:

1. Методичні матеріали.
2. Навчальні матеріали.
3. Контроль знань.
4. Додаткові матеріали.

Вивчення всіх дисциплін із використання ІКТ, Веб-технологій і ін. сприяє формуванню ІКТ-компетентності майбутніх педагогів, створює підґрунтя для використання ІКТ у науково-дослідній роботі студентів магістратури.

Зупинимось окремо на складових ЕНМК.

До методичних матеріалів ЕНМК відносяться такі:

- анотація до вивчення дисципліни;
- навчальна програма;
- робоча програма;
- методичні вказівки для студента.

До навчальних матеріалів входять:

- лекції;
- лабораторні роботи;
- додаткові матеріали;
- словник.

Контроль знань включає:

- контроль успішності;
- контроль самостійної роботи;
- контроль виконання практичних завдань;
- питання для проміжного та підсумкового контролю;
- роботи студентів.

Додаткові матеріали містять:

- основну літературу;
- додаткову літературу;
- Інтернет-джерела;
- відеоматеріали;
- віртуальні моделі.

Кожний зі студентів магістратури має доступ до необхідних матеріалів та доступний для загального користування в глобальному просторі Інтернет.

Наведемо для прикладу зразки Веб-сторінок із дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях»:

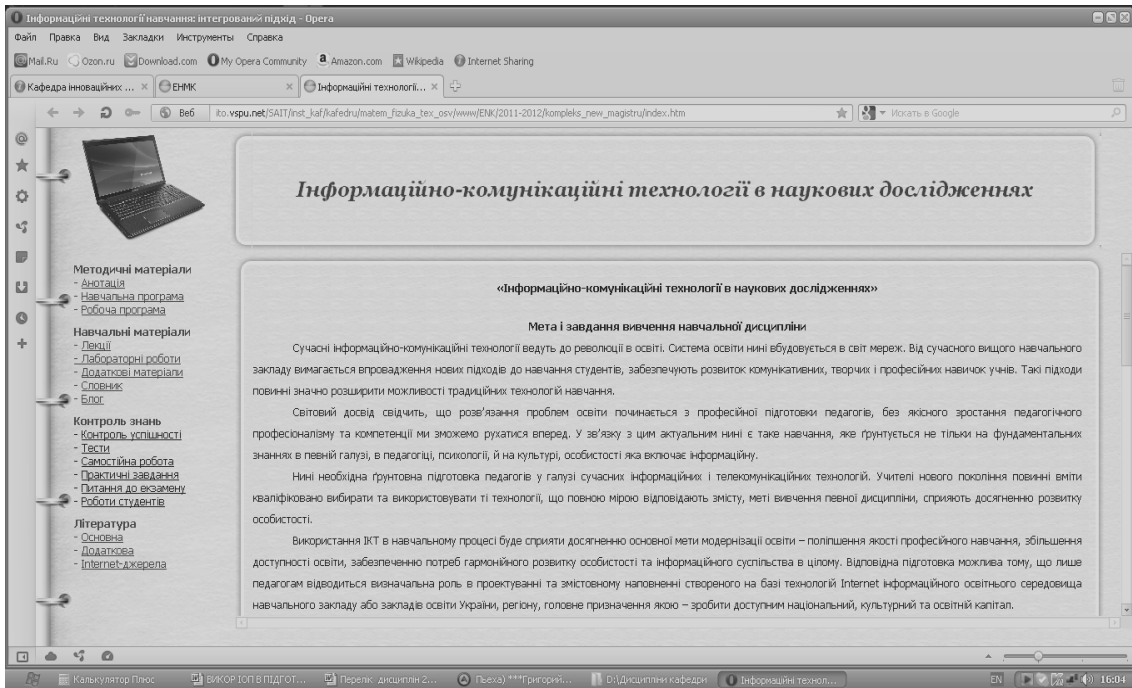

Рис. 1. Головна сторінка ЕНМК

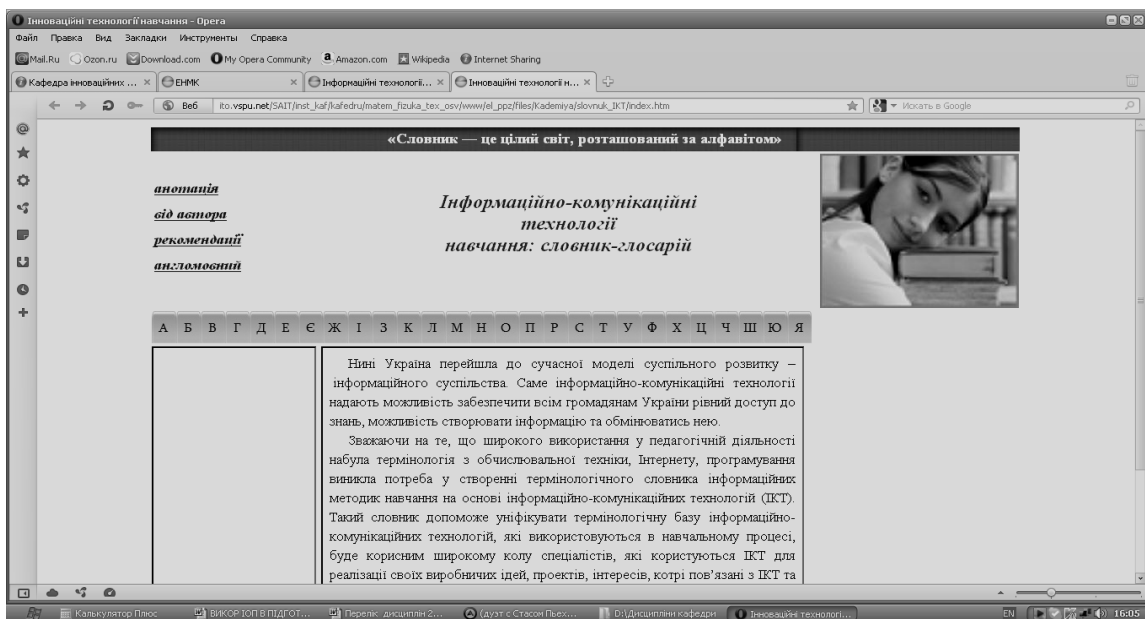

Рис. 2. Веб-сторінка «Інформаційно-комунікаційні технології навчання: словник-госарій»

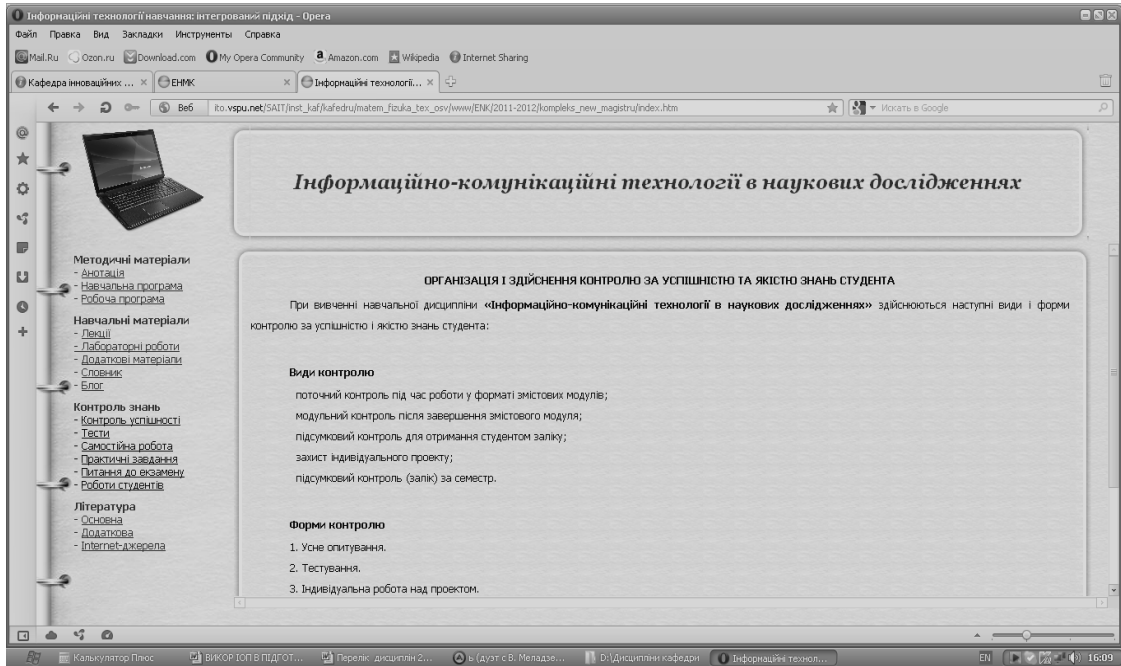

Рис. 3. Веб-сторінка «Контроль знань»

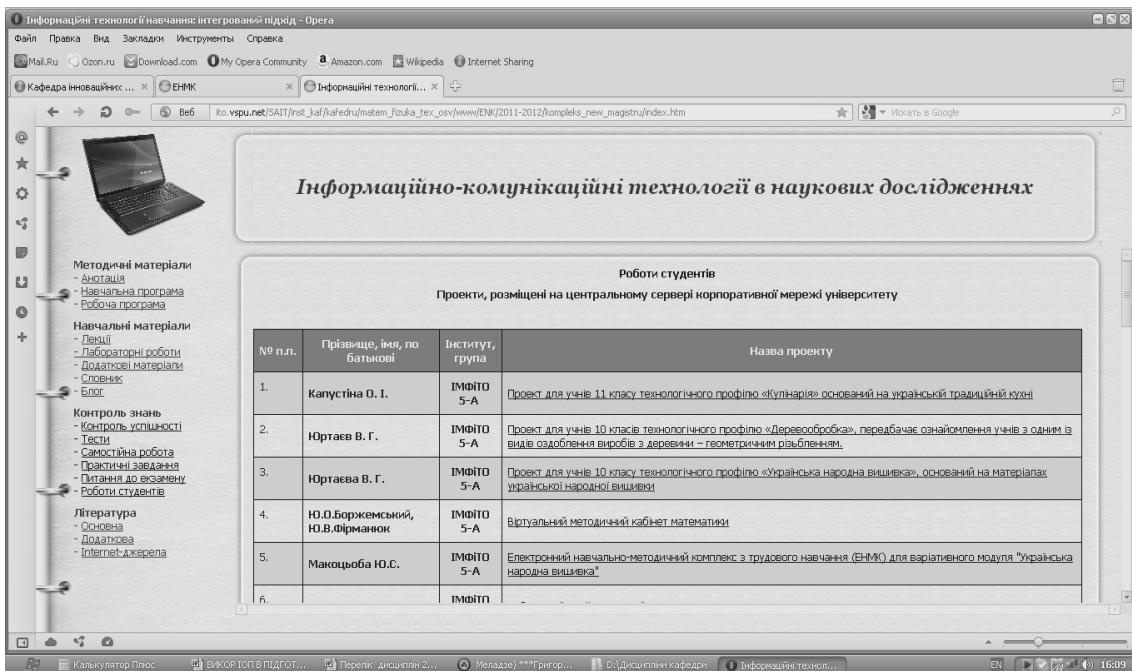

Рис. 4. Веб-сторінка «Роботи студентів»

У розвитку мережеских технологій Веб 2.0, як і їх продовження Веб 3.0 (перше передбачає створення контенту звичайними користувачами Інтернет-ресурсу, а інше – створення контенту професіоналами), важливого значення набувають не просто інформаційні сайти для магістрів, а й ресурси, в яких здійснюються і соціальні функції [3, с. 54].

Тому актуальним і корисним є розроблення інформаційно-освітнього порталу для навчання студентів магістратури і здійснення науково-дослідної роботи в глобальній мережі

Інтернет.

Інформаційно-освітній портал кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті ВДПУ є загальнодоступним засобом створення систем структурованого збереження і організації доступу до освітньої інформації.

Наведемо для прикладу Веб-сторінку інформаційно-освітнього порталу кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті ВДПУ:

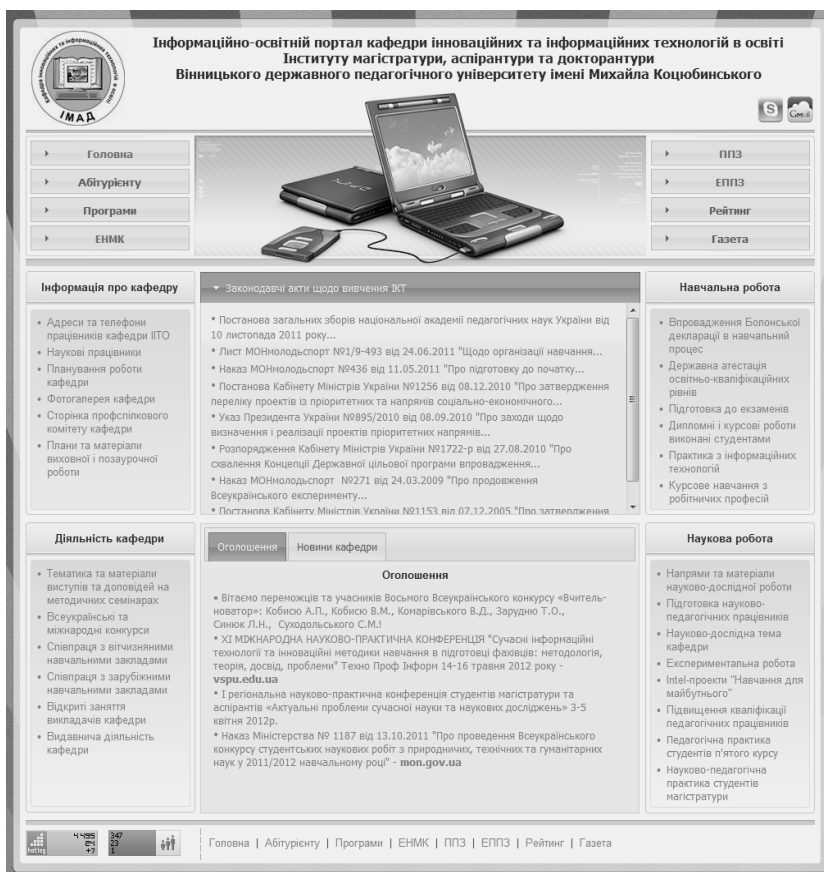

Рис. 5. Веб-сторінка інформаційно-освітнього порталу

Укажемо на деякі відмінності інформаційно-освітнього порталу від Веб-сайту:

– персоналізований простий та зручний інтерфейс;

– можливість ідентифікації користувачів;

– висока захищеність інформаційних ресурсів;

– можливість інтеграції різнорідних додатків і надання єдиної точки входу до цих додатків [1].

Розроблений у нас інформаційно-освітній портал побудований на нескладній Веб-технології, простий у навігації та користуванні. Враховуючи специфіку підготовки магістрів і важливість розвитку навичок здійснення науково-дослідної діяльності, особливе місце відводимо в навчальному процесі організації та здійсненню проектної діяльності, участі в розробці та впровадженні власних розроблених проектів, які є часткою виконання магістерської роботи або представлення власних розроблених проектів у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах.

Розгляньмо, наприклад, проект на тему «Віртуальний методичний кабінет математики», що був розроблений студентами магістратури Ю. Боржемським та Ю. Фірманюк і представлений на конкурс «Учитель-новатор».

Наведемо деякі Веб-сторінки цього проекту, що дозволяє повністю забезпечувати

викладання математики в середніх школах.

Рис. 6. Головна Веб-сторінка проекту «Віртуальний методичний кабінет математики»

У цьому проєкті представлені інтегровані матеріали з математики, методики вивчення математики в школі та інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

Студентами магістратури часто використовуються розроблені і розміщені в Інтернет шаблони Веб-квестів, що наповнюються ними відповідним матеріалом. Наприклад, магістрантами Інституту іноземних мов В. Гнатенко, А. Грейц, Ю. Денисюк були створені Веб-квести для науковців у галузі германістики. В них на основі наявного в мережі Інтернет шаблону відображені дослідження в галузі німецької мови щодо лексикології, зіставного мовознавства та граматики, відповідно здійснені ілюстрації цих матеріалів на прикладі художніх творів.

Рис. 7. Головна сторінка Germanistikstudium

«Веб-квест для магістрів у галузі германістики».

Досить цікавим є створення сайту вчителя фізики магістрантом Юрчик А., який побудований на інтерактивній основі. Він містить власний блог, форум, зворотний зв'язок, що надає можливість інтерактивного спілкування. На сайті розміщені розробки уроків фізики та необхідні віртуальні демонстрації, презентації та фотоальбоми.

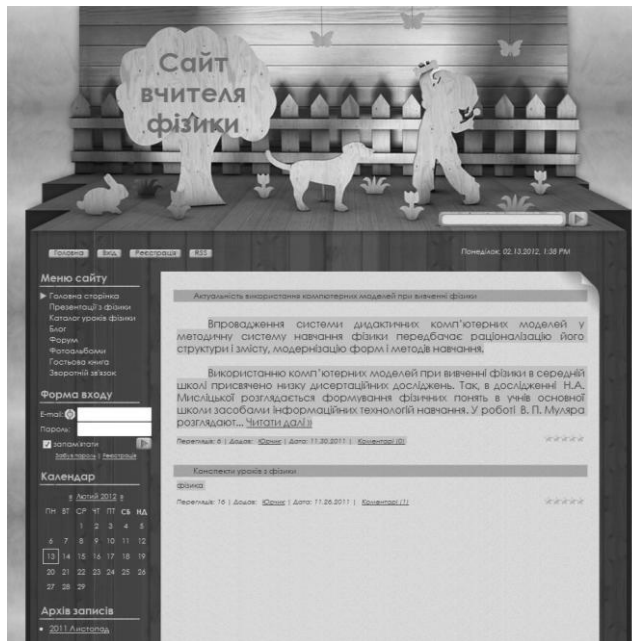

Рис. 8. Головна сторінка «Сайт вчителя фізики»

Наведені творчі проекти студентів свідчать, що в процесі вивчення фахових методичних дисциплін, а також інформаційно-комунікаційних технологій формується фахова компетентність майбутнього педагога, здатного самостійно одержувати, структурувати, обробляти та представляти інформацію, оновлювати її та використовувати в подальшій професійній діяльності.

Інформаційно-освітній портал кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті розміщений на сервері інформаційно-обчислювального центру ВДПУ за адресою: www.ito.vspu.net.

Для сайту властива зручна і зрозуміла навігація, що надає можливість користувачам відвідувати та використовувати розміщені на ньому матеріали.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інформаційно-освітній портал дозволяє розвивати навички інтерактивного спілкування; обирати власну траєкторію навчання; розвивати навички магістрантів у створенні власних матеріалів засобами ІКТ; представляти власні наукові розробки в мережі Інтернет, користуватися мережею Інтернет, розвиваючи навички самостійного пошуку, структурування, збирання й узагальнення одержаної інформації, формування навичок їхнього використання в подальшій професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Особливості створення електронних версій друкованих періодичних видань в галузі / Задорожна Н. Т., Серета Х. В., Кузнецова А. В. [та ін.] [Електронний ресурс]. 08.02.2010. – Режим доступу : www.ime.edu.ua
2. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник / М. Ю. Кадемія. – Л. : Сполом, 2009. – 260 с.

3. Осадчий В. В. Інформаційно-комунікаційні технології у професійній підготовці магістрів – майбутніх учителів / В. В. Осадчий // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 52–55.

Гуревич Р. С.

Використання інформаційно-освітнього порталу в підготовці майбутнього магістра-педагога

Розглянуто проблему формування та використання ІКТ у фаховій підготовці майбутніх учителів, а також портальних технологій у науково-дослідницькій підготовці магістрантів, формування їхніх умінь та навичок самостійно здійснювати пошук, структурування, узагальнення та використання одержаної інформації в професійній діяльності.

Ключові слова: Веб-сайт, інформаційно-комунікаційні технології, компетентність, портал, професійна підготовка.

Гуревич Р. С.

Использование информационного портала в подготовке будущего магистра-педагога

Рассмотрена проблема формирования и использования ИКТ в профессиональной подготовке будущих учителей, а также порталных технологий в научно-исследовательской подготовке магистрантов, формирования их знаний и умений самостоятельно осуществлять поиск, структурирование, обобщение и использование полученной информации в профессиональной деятельности.

Ключевые слова: Веб-сайт, информационно-коммуникационные технологии, компетентность, портал, профессиональная подготовка.

R. Gurevich

The Use of Informative Portal in Preparation of Future Master's Degree-Teachers

The article deals with the problem of formation and usage of informative communicative technologies in future teachers' professional training and with use of portal technologies in undergraduates' research and development activity, in formation of their skills of independent search, in structuring, in generalization and usage of the obtained data in their professional activity.

Key words: Web-site, informative communicative technologies, competency, portal, professional training.

Стаття надійшла до редакції 12.04.2012 р.